

Studieplan för forskarutbildning i ämnet
TEKNIKHISTORIA
inom skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, KTH

Gemensamma föreskrifter och riktlinjer för forskarstudier vid KTH finns i högskolans övergripande studiehandbok för forskarutbildning. Denna studieplan för forskarutbildning i ämnet teknikhistoria kompletterar gemensamma föreskrifter och riktlinjer med följande ämnesspecifika anvisningar.

1. Ämnesbeskrivning samt mål för utbildningen

Ämnet teknikhistoria studerar teknik och teknisk förändring ur ett historiskt perspektiv. En tyngdpunkt ligger i att undersöka de samhälleliga och idémässiga drivkrafterna bakom teknisk förändring. En annan ligger i att studera de sociala och kulturella konsekvenserna av teknisk förändring. Ämnet är både humanistiskt och samhällsvetenskapligt.

Forskarutbildningen inom ämnet teknikhistoria ska ge den studerande en god överblick över området samt en god teoretisk och metodologisk skolning. Utbildningens huvudsyfte är att ge en grund för fortsatt självständigt vetenskapligt forskningsarbete inom området.

2. Aktuell forskning

Teknikhistoria är ett brett historiskt ämne som rymmer inslag från flera angränsande humanistiska och samhällsvetenskapliga discipliner. Vid Avdelningen för teknik- och vetenskapshistoria bedrivs forskning inom teknikhistoria, industriminnesforskning, miljöhistoria och vetenskapshistoria, och forskarutbildningen i teknikhistoria ger möjligheter till fördjupning inom dessa områden.

3. Utbildningens uppläggning

Forskarutbildningen består av kurser, seminarier och avhandlingsarbete. Kursmoment kan bestå av föreläsningar, litteraturstudier och problemlösning samt aktivt deltagande i seminarier och konferenser. Kurser kan studeras inom institutionen eller i samverkan med andra svenska eller utländska forskningsinstitutioner.

Forskarutbildningen bedrivs under ledning av en huvudhandledare, i regel tillsammans med en eller flera biträdande handledare, i enlighet med en individuell studieplan som godkänts av den forskarutbildningsansvarige. Den studerandes individuella studieplan ska anpassas till förkunskaperna samt till avhandlingsarbetets inriktning. Den forskarstuderandes framsteg ska bedömas minst en gång per år i samband med revision av den individuella studieplanen som ska göras av studerande och huvudhandledare.

Den forskarstuderande skall aktivt delta vid högre seminarier vid Avdelningen. Det egna avhandlingsarbetet skall fortlöpande redovisas vid sådana seminarier. Vidare förväntas den studerande delta i annan seminarieverksamhet inom och utom Avdelningen som har relevans för avhandlingsarbetet. Den forskarstuderande ska också delta i nationella och internationella konferenser inom kunskapsområdet.

4. Obligatoriska och rekommenderade kurser

Licentiatexamen består av en kursdel omfattande 30 poäng och en avhandlingsdel omfattande 50 poäng så att summan uppgår till 80 poäng. Doktorsexamen består av en kursdel omfattande 60 poäng och en avhandlingsdel omfattande 100 poäng vilket sammanlagt ger 160 poäng.

Kursdelen för både licentiat- och doktorsexamen består av obligatoriska och valfria kurser. De valfria kurserna skall väljas i samråd med huvudhandledare och föras in i den individuella studieplanen. De är avsedda att ge breddade kunskaper, främst i anslutning till arbetet med den egna avhandlingen. Kurserna ska studeras i enlighet med den överenskommelse mellan studerande och huvudhandledare som gjorts i den individuella studieplanen.

Obligatoriska kurser

Obligatoriska kurser ska genomföras motsvarande 20 poäng för licentiatexamen och 30 poäng för doktorsexamen. De obligatoriska kurserna och deras kurspoäng är följande:

Teori och metod i teknikhistorisk forskning, del 1 (F1N5505) (krävs för licentiatexamen)	5
Teori och metod i teknikhistorisk forskning, del 2 (F1N5506)	5
Allmän teknikhistoria (F4K5402) (krävs för licentiatexamen)	10
Introduktion till forskningsprocessen (F1N5503) (krävs för licentiatexamen)	5
Att kommunicera forskning (F1N5504)	5

Om den forskarstuderande ämnar undervisa under sina forskarstudier krävs en högskolepedagogisk kurs på minst 2 poäng. Även för dem som inte undervisar rekommenderas en högskolepedagogisk kurs.

Valfria kurser

Förutom de obligatoriska kurserna ska den forskarstuderande läsa valfria forskarutbildningskurser vid Avdelningen eller annat lärosäte, eller individuella läskurser som utarbetats i samarbete med handledare.

Kurser inom följande kunskapsfält rekommenderas för forskarstuderande i teknikhistoria:

Industriminnesforskning
Miljöhistoria
Vetenskapshistoria
Idéhistoria
Ekonomisk historia
Etnologi
Teknik- och vetenskapsstudier
Vetenskapsteori
Genusteori

Efter överenskommelse med huvudhandledare och godkännande av Avdelningens antagningsnämnd kan i den individuella studieplanen medges poäng för genomförda kurser på grundutbildningsnivå motsvarande högst 10 poäng. Kurser från grundutbildningsnivå får bara medräknas om de behandlar för forskarutbildningen relevanta kunskapsfält samtidigt som de inte utgör förkunskapskrav.

5 Avhandling

Syftet med avhandlingen är att den forskarstuderande ska utveckla en förmåga att ge självständiga bidrag till forskningen samt en förmåga till vetenskapligt samarbete, inom och utom det egna ämnet. Avhandlingen ska således vila på självständig forskning. Den forskarstuderandes bidrag till i avhandlingen ingående texter som har flera författare ska kunna särskiljas.

Avhandlingen kan antingen utformas som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar eller som en monografiavhandling. I det förra fallet ska det finnas en särskilt författad sammanfattning. Oavsett om avhandlingen avses bli monografi eller sammanläggningsavhandling ska internationell publicering av uppnådda resultat eftersträvas under utbildningsperioden. Avhandlingen skrivs normalt på engelska.

En avhandling ska, oavsett om den läggs fram som en monografi eller som en sammanläggning av vetenskapliga artiklar, vara av sådan kvalitet att den bedöms kunna utgöra grund för minst två (för

licentiatexamen) respektive minst fyra (för doktorsexamen) normala artiklar som kan publiceras i internationellt erkända tidskrifter med referentgranskning.

6. Behörighet och urval

6.1 Grundläggande och särskild behörighet samt förkunskaper

Behörig att antas till forskarutbildningen i teknikhistoria är den som gått igenom grundläggande högskoleutbildning om minst 160 poäng eller har i huvudsak motsvarande kunskaper samt dokumenterat sin färdighet att författa en längre uppsats inom ämnesområdet.

Forskarstuderande förväntas kunna läsa och skriva vetenskaplig engelska samt kunna tala engelska obehindrat.

6.2 Regler för urval

Antagning till forskarstudier beslutas av skolchefen vid skolan för arkitektur och samhällsbyggnad efter beredning av ämnesföreträdare och i förekommande fall av forskarutbildningsansvarig (vid behörighetsprövning).

Förutom att den sökande prövats vara behörig är det förmågan till självständigt omdöme och kritisk analys samt förutsättningarna att genomföra forskarutbildningen med gott resultat och inom stipulerad tid som läggs till grund för urval. Av stort intresse vid denna bedömning är tidigare studieresultat i kurser av fördjupningskaraktär i akademisk grundutbildning eller självständigt utförda vetenskapliga arbeten.

7. Examina och prov i utbildningen

7.1 Licentiat- och doktorsexamen

Licentiatexamen består av en kursdel omfattande 30 poäng och en avhandlingsdel omfattande 50 poäng. Avhandlingen ska framläggas och försvaras i enlighet med KTHs föreskrifter.

Doktorsexamen består av en kursdel omfattande 60 poäng och en avhandlingsdel om 100 poäng. Avhandlingen ska framläggas och försvaras i enlighet med KTHs föreskrifter. Kurser och avhandlingsarbete som ingår i licentiatexamen får också tillgodoräknas i en doktorsexamen.

7.2 Prov som ingår i utbildningen

I forskarutbildningskurser ska ingå ett skriftligt kunskapsprov. I vissa fall kan detta ersättas av muntlig tentamen. Utformningen av examinationen ska i enskilt fall vara sådan att examinator kan övertyga sig om att den studerande inhämtat hela kursinnehållet.